

Milli bahar baýramynyň joşguny

Türkmen halkynyň, şeýle hem Gündogar halkarynyň durmuşyna örn Berk omaşan Nowruz baýramy parahatçylıq, yn-sanperverlik, dost-doganlıq ýoregelelerini giňden dabaranlydyran baýramdry. Nowruz galakyňsyry, güleyşin we tâzelensiň baýramy bolmak bilen, halkaryny arasynda parahatçylıq, azygırılıq, ynaynşmagy kemaňa getirýä. YUNESCO-nyň Adamzadyl maddý däl medeni misrasynyń sanawyna gizlerden Nowruz baýramy köp milletlerini, sol sanda Türkmen halkynyň ýokra ruhy-ahlak gymmatlyklaryny, milli dâp-dessürdaryny özünde jemleýär.

Türkmen halkynyň Milli bahar baýramy - Halkara Nowruz günü bilen baglanşylyk däpleri, edebi eserleri, halk oýunları, toý ta-gamlary öz gözboşyym gadyrmalarynden alyp gaýdry. Nowruzı ta-ryhyň erakerçiylyk işleriniň başlaşyşy bilen baglanşydyryp öwrenmek maksadalaryň bolar. Eger-de Nowruzı, ilkinň nobatda, tebiyatın tâzelensiň, erakerçiylyk işleriniň başlaşyşy bilen baglanşydyryp bolsak, onda bu baýramyň gözboşyyn hut şu bereketi topakdan gözlemeliðir. Halkara Nowruz günü yurdumyzyň ähli künjeklerinden giňden gecgelýän milli baýramlaryň tarhyň. Hormatly Prezidentimizň tagalasy bilen yurdumyza alnyp barylýan köpu- gurly medeni syýasat milli misrasyny, sol sanda, Halkara Nowruz günüňin gyzkyly däplerini ylmy taýdan çuňhıň öwrenmäge, döwre-bap öwüşgiler bilen baýlaşdyrmaga görkemlidir. Halkara Nowruz günü yurdumyzyň ähli künjeklerinden Nowruz baýramy bilen bagly milli dâp-dessürlaryň dûri görnüşleri top-landy, ylmý sejlermeler gejriň. Şeýle hem dünjanîniň dûri döwletleriniň kitaphamalarynda saklynyň ga- dymy goýazmaları öwenrili, halk köpçülgilinyň tertiňdi.

Tarynyň dûri döwlerinde bul baýramyň däpleri alysdaky we golaýdaky halklar bilen medeni gaňasyldaryny berke- megiye hynat edipdir. Beyik Üyek ýolynıň ugry bilen gaňan kerwenerler halkynyň Nowruz baýramy bilen bagly däplerini dünjanîniň gar künjegini ýaradypdyr.

Türkmen nusgawı sahıfları öz eselerinde bahar pastyny, Nowruzı taryplapdyr. Magtymgulynyň, Andalyñy, Sedyňiň, Zelliniň, Molanespiň eselerinde Türkmen tebiyatnyň ajaýyp- lygy, hususan-da, Nowruzi waspy çeper beýan edilir. Magtymguly Pyragyň «Duman peýda» syýrigunda şeýle setler bar.

*Gelse Nowruz äleme, reň kylar jahan peýda,
Ebrir owaz urup, dag kylar duman peýda.*

Nowruz diňe bir baharyň gelendigini buslaýan sen bol- man, eýsem, topraqyň janlanýandygyn heň alamatañdyry- ïar. Bu sene adamýary arasynda yalaşylyktyy berkärar bolyňandygyň aşgar edýär. Yeti gelende belläp gejeç, yur- dumyzyň tagallasy bilen Nowruz baýramy halkara hukuk derejesine eby boldy. 2009-ný ýolynı 30-ný şentabyr- da Nowruz baýramy YUNESCO-nyň Adamzadyl maddý däl medeni misrasynyń sanawyna gizlerden. 2010-ný ýolynı 19-ný fewralynda bolsa, BMG-ňň Bas Assambleysynyň 64-ný mejlisinde her ýolynı 21-nji martyny Halkara Nowruz günü diýip gaýlan etmek barada ýörte Rezolyutuya kabul edildi.

*Amantäc BERDOHANOWA,
Myrat Garyyew adyndaky Türkmenistanyň Döwlet
lkumanylyk universitetiniň Adam anatomiyasy,
topografik anatomiýa we operativ hirurgiya
kafedrasynyň uly mugallymy.*

Bahar paslynyň saglyga täsiri

Bahar paslynda ýýgy-ýygydan sowuldama, al-lergely, ötisken keselleriňござgamyň ýuze çykyp biler. Yokaňçylardan goranmak üçin şahsý arassasylyk düzgünlenerini berjat etmek zerur. Ol düzgünlere, esasan, eliki sabyn bilen gowý yuňmaka, asyrmalıdygyň we üsgürmelidin medeniýetiniň saklamakdan, ýagmy asy- randa we üsgürdeňe azyg-buruňy elif aýasy bilen ýap- man, tısegiň bilen ýapmakdan, has dogrusiň gerzek ulanlyňndesmaları ulanmakdan ýa-đa antiseptik ser- şiteler bilen elifli arassalamakdan ybarat.

Önde we işde otalgaryň howasyny çalşyp, cygly ar- assalayış işterini gejriň durnaly. Düzümdeñ hör sakdayan arassalayış serşiteleri ulanya, ýolançaryň öňünü almak- da has-đa peýday. El telefonyň ýa-đa beýleki zataryň arassalayış serşiteleri biles arassalanyňdan soň ulanlaysa.

Keselleriň örnini alymak, kesele genedeniň durnuk- litygyny ýokerlek däpleri. Üçin melhem çaylary, gûneşli Ülkemizdeň topagrında bitýan dermanlyk ösumilikeri ulan- malý (buýanyň köki, itburun, copantelip, üzürlük, zirk we ş.m.). Bu ösumilikeri ulanlyşti biles Türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyzyň «Türkmenistanyň dermanlyk ösumilikeri» aty köp jiltti ýolmy-ensiklopedik kî- taplaryndan tanşymak mümkündür.

Házırkı pasyl çalşy- gy dördünde howanyň Üýtgemegi, şeýle de ayaçlaryň gülläp, tebi- gatyň janlanmagy bilen, kâbir adamlarda allergi- ya ýagdayý ýuze çykýar. Allergiya bedeniniň immun ulgamynyň, adatça, zy- ýansyz hasaplanyňan zaflar bolan ýüti garsyl- gydyr. Allergiya ýagdayý haywanlaryň tüfeli, ýimt önlümleri, derman we hi- mili serşiteler, mör-möjekler, tozan hem-đe gülürlütoz- tanzılykleri sebäpbi dörip, onuň dowamylaryň birneke minutdan, bireñmäge gine çekip bilýär.

Allergianý ýuze çykmagyna getirýän bölejikler allergenler diýip atlanyndyr. Kä ýagdayýarda allergik ahlawatlar şeýle bir gowşak ýuze çykýar wellin, adam asta allergiýadan eýir, ýagdayländigindene bishar galýar. Burundan suwuluktakı aksasy, göz ýarşaması, sowulkama we beýleki ýagdaylar allergiyaný ilkinji alamalary bolup biler. Şeýle-de, bedende uly bolmaky örnemele gelip ugrayar. Eger-de özülfizde ýa-đa ýakynlarynyzda suňa meňzeş amatlar ýuze çylan bolsa, desine lukanma yüz tutmak gerekti.

Allergianý ýeşil ýuze çykmasında, oňa garsy ulanlyň ýerde dermanlardan, melhemlerden, damjaldarın hem-đe spreýlerden peýdalanyň bilesiz, ýone likibaşa hökmank bilen maslahatlaşmaly. Bu ugurda hünärmenlerin maslahatý zerurdy.

Bahar paslynyň howasy köp dürlülli bilen tapawutlanyar. Gö- neşli, yssy, bulut, şemally, tozanlı günler bolup bilyar. Bu paslyda howanyň adamýany bedenine dûri täsilerinden goranmak üçin hökmank degejli maşgala lukmanlary bilen maslahatlaşdyrap durma-

*Güljahn HOJAÝEW,
Myrat Garyyew adyndaky Türkmenistanyň Döwlet lkumanylyk universitetiniň mugallymy.*

Ýurdumyzyň ykdysady üstünlikleri

Baglyýar zamanamyzda hormatly Prezidentimizň parasatly bustananlygynda alyta Walanymyza gazanylyan syýasy, durmus-ykdysady, medeni üstünlikler ähli halkarynyň egisilmez buýsanç duýgularnya döredjyä. «Halkara parahatçylıq we ynaynşmak ýyly» diýip gaýlan edilen 2025-ný ýolda hem yurdumyzyň ähli pudaklaryny yzygideriň, ähli pudaklary üçin önmüçlik meýilnamalary, ýerine ýeril- sődümek ugurda netijeli işler alyp barylýar.

Bilimzä yaly, uly üstünliklerde beslenen tamam- lanan «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy» ýlyndy yurdumyzyň ähli ugarnalarynda, sol sanda milli ykdysadytemizimiz dûri pudaklarynda ýokar netijeler gazanyldy.

Halkara parahatçylıkywe yndasynyň ilkinji alyarlar ylym uň üstünliklere beslenen. Bular halkynda golaýdaky hormatly Prezidentimizň geçirgen Ministerler Kabinetiniň mejlisinde hasabat berildi. Hâzırkı wagtda yurdumyzyň ykdysadyjetiň jemi içeriň önmüçlik boýunca yzygideriň, ähli pudaklary üçin önmüçlik meýilnamalary, ýerine ýeril- sődümek ugurda netijeli işler alyp barylýar.

Ykdysadytemizimiz ähli pudaklary diversifikasiýa- lasydmak, eksportyň möcberini artdyrmak, importyň düzümleriň kamileşdirmek, tebiyigerlerini rejeli we toplumlaryň peýdalynamak, tâze iş orunlaryna döretmek, innowasion, sanly tehnologiyalary ornaş- dyrmak boýunça giň gerimili cärelər dörmüşce geçiril- yar. Barylýy alhisi pudaklarda ýokary depginli osüşi saklap galymaga mümkinçilik berýär. Halkara parahatçylıq we ynaynşmak ýylynyň ilkinji iki aýynýy görkez- jileri hem yurdumyzyň alynp barylýan topalmaýan öz- gerimeleriň netijeli häsiyetle eyedigine şayatlý edýär.

Bu netijeli görkezjiler günsaýyn gülläp öşyán eyidir. Diýarymyzyň uly üstünliklere beslenenliginiň alyp ykdysadytemizimiz şeýle sôwdä 9,9 gaýterime, oba hoyalygynda 3,3 gaýterime, sôwdä 9,9 gaýterime, oba hoyalygynda 3,3 gaýterime, aýlaryňda öşy, yzygideriň, ähli ugarnalarynda 8,8 gaýterime deň boldy. 2024-ný ýolynı degisi döwre bilen deňsizlerinde, jemi öndürulen önmüçlik boýunca 9,4 gaýterim artdy. Ykdysadytemizimiz pudaklarynda öñin önmüçlik görkezjileri gazanyldy.

Ykdysadyetimiz ähli ugarnaryň deňsizgramly öşyini

üpjün etmek döwletimizimiz mundan beýlak-de ösdürme- giň esasy ugurarynyň hatarynda durýar. Su nukdayna- zardan, kâbir düzümleridäki cikylşarda «Türkmenistany 2025-ný ýolda durmus-ykdysady» tâyandayn ösdürmegiň we maya goýum Maksatnamasyna» aýratyn uns çe- kildi. Malim boýy ýaly, Maksatnamada 2025-ný ýolda garasylyan makroýkdyşady görkezjiler getiriliýär, ähli pudaklary üçin önmüçlik meýilnamalary, ýerine ýeril- sődümek ugurda netijeli işler alyp barylýar.

Ykdysadytemizimiz ähli pudaklary diversifikasiýa-

lasydmak, eksportyň möcberini artdyrmak, importyň

düzümleriň kamileşdirmek, tebiyigerlerini rejeli

we toplumlaryň peýdalynamak, tâze iş orunlaryna

döretmek, innowasion, sanly tehnologiyalary ornaş-

dyrmak boýunça giň gerimili cärelər dörmüşce geçiril-

yar. Barylýy alhisi pudaklarda ýokary depginli osüşi

saklap galymaga mümkinçilik berýär. Halkara parahat-

çylıq we ynaynşmak ýylynyň ilkinji iki aýynýy görkez-

jileri hem yurdumyzyň alynp barylýan topalmaýan öz-

gerimeleriň netijeli häsiyetle eyedigine şayatlý edýär.

Bu netijeli görkezjiler günsaýyn gülläp öşyán eyidir. Diýarymyzyň uly üstünliklere beslenenliginiň alyp ykdysadytemizimiz şeýle sôwdä 9,9 gaýterime, oba hoyalygynda 3,3 gaýterime, sôwdä 9,9 gaýterime, oba hoyalygynda 3,3 gaýterime, aýlaryňda öşy, yzygideriň, ähli ugarnalarynda 8,8 gaýterime deň boldy. 2024-ný ýolynı degisi döwre bilen deňsizlerinde, jemi öndürulen önmüçlik boýunca 9,4 gaýterim artdy. Ykdysadytemizimiz pudaklarynda öñin önmüçlik görkezjileri gazanyldy.

Ykdysadyetimiz ähli ugarnaryň deňsizgramly öşyini

üpjün etmek döwletimizimiz şeýle sôwdä 9,9 gaýterime, oba hoyalygynda 3,3 gaýterime, aýlaryňda öşy, yzygideriň, ähli ugarnalarynda 8,8 gaýterime deň boldy. 2024-ný ýolynı degisi döwre bilen deňsizlerinde, jemi öndürulen önmüçlik boýunca 9,4 gaýterim artdy. Ykdysadytemizimiz pudaklarynda öñin önmüçlik görkezjileri gazanyldy.

Ykdysadyetimiz ähli ugarnaryň deňsizgramly öşyini

üpjün etmek döwletimizimiz şeýle sôwdä 9,9 gaýterime, oba hoyalygynda 3,3 gaýterime, aýlaryňda öşy, yzygideriň, ähli ugarnalarynda 8,8 gaýterime deň boldy. 2024-ný ýolynı degisi döwre bilen deňsizlerinde, jemi öndürulen önmüçlik boýunca 9,4 gaýterim artdy. Ykdysadytemizimiz pudaklarynda öñin önmüçlik görkezjileri gazanyldy.

Ykdysadyetimiz ähli ugarnaryň deňsizgramly öşyini

üpjün etmek döwletimizimiz şeýle sôwdä 9,9 gaýterime, oba hoyalygynda 3,3 gaýterime, aýlaryňda öşy, yzygideriň, ähli ugarnalarynda 8,8 gaýterime deň boldy. 2024-ný ýolynı degisi döwre bilen deňsizlerinde, jemi öndürulen önmüçlik boýunca 9,4 gaýterim artdy. Ykdysadytemizimiz pudaklarynda öñin önmüçlik görkezjileri gazanyldy.

Ykdysadyetimiz ähli ugarnaryň deňsizgramly öşyini

üpjün etmek döwletimizimiz şeýle sôwdä 9,9 gaýterime, oba hoyalygynda 3,3 gaýterime, aýlaryňda öşy, yzygideriň, ähli ugarnalarynda 8,8 gaýterime deň boldy. 2024-ný ýolynı degisi döwre bilen deňsizlerinde, jemi öndürulen önmüçlik boýunca 9,4 gaýterim artdy. Ykdysadytemizimiz pudaklarynda öñin önmüçlik görkezjileri gazanyldy.

Ykdysadyetimiz ähli ugarnaryň deňsizgramly öşyini

üpjün etmek döwletimizimiz şeýle sôwdä 9,9 gaýterime, oba hoyalygynda 3,3 gaýterime, aýlaryňda öşy, yzygideriň, ähli ugarnalarynda 8,8 gaýterime deň boldy. 2024-ný ýolynı degisi döwre bilen deňsizlerinde, jemi öndürulen önmüçlik boýunca 9,4 gaýterim artdy. Ykdysadytemizimiz pudaklarynda öñin önmüçlik görkezjileri gazanyldy.

Ykdysadyetimiz ähli ugarnaryň deňsizgramly öşyini

üpjün etmek döwletimizimiz şeýle sôwdä 9,9 gaýterime, oba hoyalygynda 3,3 gaýterime, aýlaryňda öşy, yzygideriň, ähli ugarnalarynda 8,8 gaýterime deň boldy. 2024-ný ýolynı degisi döwre bilen deňsizlerinde, jemi öndürulen önmüçlik boýunca 9,4 gaýterim artdy. Ykdysadytemizimiz pudaklarynda öñin önmüçlik görkezjileri gazanyldy.

Ykdysadyetimiz ähli ugarnaryň deňsizgramly öşyini

üpjün etmek döwletimizimiz şeýle sôwdä 9,9 gaýterime, oba hoyalygynda 3,3 gaýterime, aýlaryňda öşy, yzygideriň, ähli ugarnalarynda 8,8 gaýterime deň boldy. 2024-ný ýolynı degisi döwre bilen deňsizlerinde, jemi öndürulen önmüçlik boýunca 9,4 gaýterim artdy. Ykdysadytemizimiz pudaklarynda öñin önmüçlik görkezjileri gazanyldy.

Ykdysadyetimiz ähli ugarnaryň deňsizgramly öşyini

üpjün etmek döwletimizimiz şeýle sôwdä 9,9 gaýterime, oba hoyalygynda 3,3 gaýterime, aýlaryňda öşy, yzygideriň, ähli ugarnalarynda 8,8 gaýterime deň boldy. 2024-ný ýolynı degisi döwre bilen deňsizlerinde, jemi öndürulen önmüçlik boýunca 9,4 gaýterim artdy. Ykdysadytemizimiz pudaklarynda öñin önmüçlik görkezjileri gazanyldy.

Ykdysadyetimiz ähli ugarnaryň deňsizgramly öşyini

üpjün etmek döwletimizimiz şeýle sôwdä 9,

DÜNYÄ TÄZELIKLERİ

gysga setirlerde

► Şekspiriň sonetiniň seýrek nusgası. Oksford universitetinde XVII asyra degişi kitarlaryň arasyndan Willyam Şekspiriň 116-njy sonetiniň goljazmasu tapyldy. Bu gymmatly goljazma dilki alym Liya Weroneze tarapyndan ýüze çykardy. Bu eser Şekspiriň sonetiniň häzirki waga čenli ýuze çykarylan elde úazylan ikinji nusgasıdyr.

► Rekordlar kitabyňa girdi. Kanadalı zerenan Žasmın Ensiň «Beef» atly 7 ýaşy öküzi dünjäde iň beýik öküdilip ýylan edildi. Ginnesiň rekordlar kitabynda onuň beýikliginiň haýran galdyryjuy 1,95 metrdigi, agramynyň bolsa 1100 kilograma yetüändigi resmi taýdan belliye alyndy.

► Garry arça agajı tapyldı. Alymlaryň halkara topary Flinljandıda Yewropanyň iň gadymy agajı hasaplanjan guran arçanyň üstünden bardylar. Geçirilen barlaglarda gyrymsy agajıň ýaşyň 1 müt 646 ýul bolup, 260-njy ýıldan 1906-njy ýula čenli ösendigi ýuze çykardy.

► Günden zarjad alýan noutbuk. «Lenovo» kompaniyası Barcelonada guralan «Mobile World Congress» sergisinde «Yoga Solar PC konseptualı» atly noutbugyny görkezdi. Onuň gagapynyndan islenidik ýagıtlyk çeşesinden netiliň zarjad almaga mümkinçilik berýän Gün paneli bar.

► Mars üçin dron döredilgär. Hytaýly alymlar Marsyn úzündéne ýöräp hem, zerur bolanda úcup hem bilgän drony işläp düzdürler. Hüñärnemeleriň aýltmagyna görä, enjamýk uçus wagty beýleki dronlarynyňdan ýalit esse uzak. Dron gözleg işlerinde, pásgeçliklerden geçleñde we barlaglarda ulanlyp bilner. Enjam eýjám barlaghana synagrlanıñ geçedi.

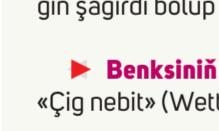
► İkinji ırı kompaniya boldı. «Sony Group Corporation» Yaponiýada ikinji uly kompaniýa övrüldi. Häzir onuň maýasy 152,36 milliard dollara den bolup, maýasy 234,39 milliard dollar olan Japón kompaniýası «Toyota»-nyň ýyzyndan ýetmekend heniz daşda. 1946-njy ýuldaky esaslandyrulan «Sony» iň uly kompaniýalary birine övrülýänçən uzak ýol geçdi.

► Pritskeň baýragyna eýe boldı. Dünjä binagärliğinde abrälyk sylag bolan Pritskeň baýragyna şu ýyl hıtaýly diazýner 69 ýaşy Lýu Szýakun munasyp boldı. Szýakunyň ýolbaşçılıgyndaky «Jiakun Architects» binagärlik býurosу 40 ýylyň içinde Hıtaýda 30-dan gowrak desgany taslaþdýr. Baýrak bilen biletlikde ýeňijä 100 mün dollar pul sylagy hem berilýär.

► Dünjänliň iň garry dellegi. Yaponiýaly 108 ýaşy Şisu Hakoisi Ginnesiň rekordlar kitabyň tarapyndan dünjänliň iň garry dellegi diýlip ykrar edildi. 90 ýul bari saç bejerryän zenan bu kárını entek-entekler golýmakçy däl. Ol Totigi prefekturasynyň Nakagawa şäherindäki öz salonynda işleýär. 1916-njy ýuldaky 10-nju noýabrynda doglan zenan 14 ýaşynda dellegi şägirdi bolup işe ýerleşdi.

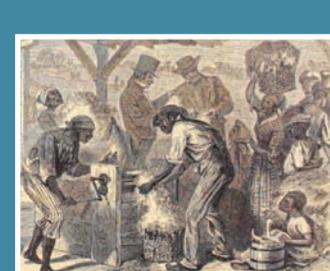

► Benksiniň kartinasы satyldı. Benksiniň «Çig nebit» (Wettriano) atly kartinası London-daky «Sotheby's» auksiyonunda, 5,5 million dollar satyldı. Surat gitaraçy Mark Hoppus tarapyndan satuwa çykardy. Ol suratıny satylmagyndan gazanan serişdeleriň beli bir bölegini Los-Anjelesdäki ýangyndan ejir çekenlere başyşlajkdygyny aýtdı.

TARYHDA ŞU GÜN

1794-njy ýuldaky 14-nji martında amerikalı oýlap tapyjy İlly Witni pagta arasa-salaýy maşy-na patent alýar. Bu oýlap tapyş pagta arassala-mak işini has arzanladyp, dünjä ykdysady-tyetine düýli tásırını ýetiripdir. Netijede, bu enjam Amerikanyň demirgazyk ştatıarynyň senagat taýdan ösüsinе itergi berýär.

ÝB - MERKEZİ AZIÝA SAMMITI GEÇİRİLER

Yewropa Geňeşiniň başlyggy Antoniu Koşa we Yewropa Komissiýasynyň başlyggy Ursula der Ljájen ýakyn waglda «Yewropa Bilelesi - Merkezi Aziýa sammitine gatnaşmak üçin Özbegistanı sapar ederler.

Forum Gazagystanyň, Gyrgyzstanýň, Täjigidanstanyň we Türkmenistanyň Liderleriniň gatnaşmaganýda Özbekistanyň Prezidentti Şawkat Mirzıgözewiň başlyklygında geçiriler. Sammit Yewropa Bilelesi üçin İkitaraplaýyn gatnaşkary çuflasdýrmak we Merkezi Aziýa bilen sebitiň hyzmatdaşlygы giňeltmek baradaky geoşyasy gyzklanmasyng tassyklamak üçin möhüm pırsat bolar. Çalt üýtgejän dünjä teribiniň şartlarında Yewropa Bilelesi bilen sebitiň döwletleriň arasında hyzmatdaşlyk agravatıny strategik ahmîjete eje bolýar.

- Biz hyzmatdaşlygы berkitmekde parahatçylaryny we abadançylaryny ýeke-ták ýola ówrülgän döwründe ýaşäuýars. Köp polýarlý dünjäde has işeň we maksaðoqunly hyzmatdaşlyk et-

mek zerurdy. Ilkinji Yewropa Bilelesi - Merkezi Aziýa» sammiti, halkara hukugynyň umumy ýukar edilen ýörgelgelerine lajúklykda, durnuklylk,

hyopsuzlyk we durnukly östüň hatyrasyna billekde işlemeäge ugralıdygymyzy tassyklar - diýip, Yewropa Geňeşiniň başlyggy Antoniu Koşa belledi.

Sammitin dowamında Yewropa Bilelesi sebitiň içinde, şeýle-de Yewropa Bilelesi içinde ulag geççelgelerini we sanly aragatnaşsygy ös-

dürmek, strategik taýdan möhüm çig mal bilen üpjün edilmegini üpjün etmek, ýkdysady hyzmatdaşlygы we howpsuzlyk güýçlendirmek, şeýle hem ekologija taýdan arassa enerjiga çeşmelerine geçnek ýaly özara gyzklanma bildirilýän esasy ugurlardaky hyzmatdaşlygы giňelir.

Söňky ýüllarda Yewropa Bilelesi bilen Merkezi Aziýa ýürtalaryny gatnaşkary ýokary derejede işeňleşdi. Sebitiň ýolbaşçylarynyň we Yewropa Bilelesi bilen wekileriniň duşuşklary 2022-nji ýuldaky oktyabr aýynda we 2023-nji ýuldaky iňün aýyndan Gyrgyzstan'da geçirildi. Mundan başga-da, birnäçe ministrlük derejessindäki geňeler geçirildi, olaryň iň soñkusu 2023-nji ýuldaky Lüksemburda bolup geçdi we hyzmatdaşlygы çuflasdýrmak boýunça biletlikdäki ýol kartasyny kabul edilmegi bilen tamamlandı. Resminama sebitiňa gepleşikleri giňeltmek boýunça anýk adımları, şol sanda sammit geçirmek baradaky borçnamany görkezýär.

4-6-njy martda Yewropa Bilelesi bilen Merkezi Aziýa boýunça ýórtice wekili İlçi Eduard Stipräjs Aşgabatda iş saparyny amala aşyrap, ÝB bilen Türkmenistanyň arasyndaky hyzmatdaşlygы, sebitiň durnuklyluggyň we köptaрапlaýyn özara gatnaşkary ýesasy jähterini ara ulap maslahatlaşmak üçin ýokary derejede birnäçe duşuşklary geçirdi.

2019-njy ýuldaky kabul edilen Yewropa Bilelesi bilen Merkezi Aziýa boýunça strategiýasy sebitiň Yewropa Bilelesi üçin barha artjyan strategik ähmiyetini görkezýär we soňky ýüllarda döwletara hyzmatdaşlygynyň öňnyň üýtgesmelerine esaslanýar. Strategiýanyň esasy maksady durnukly, gülüp öşyń we birek-birege bagly ýkdysady we syşasy giňišlik hökmünde sebitiň ösüne goşant goşjak güýči, döwrebap we inkläziýi hyzmatdaşlygы gurmakdyr. İkitaraplaýyn gatnaşkary hasda pugtalandyrmak maksady bilen Yewropa Bilelesi bilen Merkezi Aziýa ýürtalaryny köpüsü bilen giň gerimli hyzmatdaşlyk sertnamalaryny bağlaşdı.

COP30 BRAZILIÝADA GURALAR

Şu ýuldaky 10-21-nji noýabry aralığında Braziliýada gatnaşmagy mejileşirliygen COP30 maslahaty ösýän ýürtalary tarapyndan howanyň üýtgemegine garşy gareş çärelerini malijeleşdirmek meselelerine bagışlanan. Howanyň üýtgemegi boyunça BMG-niň COP30 maslahaty Amazon sebitiňdäki Belem şäherinde geçiriler.

COP30 maslahatyň başlyggy wezipesine bellen Andre Korrera du Lago halkara habar beris serişderi bilen söhbetde bolup, howanyň ýügtgemegine garşy gareş çärelerini malijeleşdir-

ilmegi bilen bagly maglumat berdi.

Korrera du Lago sözüniň dowa-

gemine garşy gareş üçin çä-

relerini görjändigini, Braziliýanyň

tokaǵılgary ýok edilmeginiň öňüni almak ugurunda tagallaryny gaýgýarmaşyndygyny we Hytaýýar arassa enerjiga tehnologialaryna ummasız maýa serişderilerini goýber-

mäge taýjardygyny belledi.

Geçen ýuldaky ahýrynda

Azerbaýjanda geçirilen

COP29 maslahatyndan

ösen ýürtalaryn 2035-nji

üyla čenli ösýän ýürtalary

goldamak üçin ýuldaky 300

million dollar wada berme-

gi bilen tamamlandı.

Jastin Trýudo ozal Premýer-ministr wezipesinden çä-

kilmek meýilnamasyny ýylan edipdi. Trýudo Kanadanyň

general-gubernatoruya arza bilen ýulutandı.

Karni Liberal partiýanyň başlyklygы üçin geçirilen

ses berişligi biriniň taþyrynda

85,9 görerdi ses alyp, uly aratapa-

wut bilen ýeniji boldy.

Karni 2008-nji ýuldaky maliye çökgünliginde Kanadanyň ýkdysady-

dyetiniň halas eden zehnilik ykdysa-

cy hökmünde tanalyar. Bu wezipe-

daki hyzmatlary soňra ofia Anglia

Bankynyň başlygы bolmaga müm-

kinçilik berdi. Ol bu wezipe 2020-

nji ýula čenli işledi, soňra BMG-niň

howanyň ýügtgemegi we maliye boýuna ýörite wekili we-

zipesine bellendi. Saýlawdan ösýän çýkyşlarynda Karni İlaty

orta gatagy üçin salgylary peseltmegi, goransy üçin çyk-

dajlary milli girdejiniň 2 gösterime ýetirmegi wada berdi.

Kanadanyň dolandyryjy Liberal partiýasynyň başlygы we Premýer-ministr wezipesinden gitjekdigini, ýone diñe taze liberal lider

saylananandan soň işinden cekilekdidigini mälim etdi. Ol 2015-nji

üyldan bari hökümét Başlygы wezipesini eyelap gelýär.

Kanadanyň dolandyryjy Liberal partiýasynyň başlygы we Premýer-ministr wezipesinden gitjekdigini, ýone diñe taze liberal lider

saylananandan soň işinden cekilekdidigini mälim etdi. Ol 2015-nji

üyldan bari hökümét Başlygы wezipesini eyelap gelýär.

Li Minkunyň aytynagyna görä, hytaý

kompaniyasy birnäçe ýol bari Täjigidan-

da durnuklylilikte işleyär hem-de ýollarý

we köprüleriň gurlyşyndygyny

büttinélež özgerdýär.

Taslama Täjigidaný ulag izolasyisyny

yeşip geçmek we ýurdyň üstüňa merkeze

owúrmek baradaky strategik maksadı

çägide durmuşa geçiriliýär.

Zhejiang Communications Construc-

tion Group Co. Ltd.» dünjäde has iri tasla-

lamalary amala asyran kompaniyalary biri bolup,

olaryň hatarynda 36 kilometr uzynlygyndaky

Hançzöi Bey aylagynyň üstünden gecýän iň

üzyn transumman köprü, şeýde-Belgalyň

Antwerpen portundaky dünjäniň iň uly derwe-

zeli geçirgesi ýaly taslamajalar bar.

Häzirki waglda Merkezi Aziýada iň ýul köprü hasaplanannda

Gazagystanyň gundogardarynda ýerleşýän we geçen

üyldär oktyabr aýynda ulanmaga berlen Buhtarin

köprüsidi. Onuň úzynlygy 1316 metre deň.

Köprüniň gurlyşygy ýokary hilli we bellenen

DÜWLENLER ÜÇIN TEBIGY GORAGHANA

Uluru – Awstraliýanyň özboluşly gaýasy

Awstraliýanyň meşhur ýerleriniň biri bolan Uluru gaýasy özboluşly görnüşi bilen görnleri haýran galdyryjat. Sähralyga taşlanan daşa meñzeliň bu gaýa günüñ dowamında birnäçe gezek daş görnüşini ütgедip, dörlü reňkde öşşün atýar. Çäge we dörlü mineral daşlarından emele gelen bu depe Uluru şäherindäki Uluru – Kata-Týuta milli seýilgähinde ýerleşjär. 1873-nji ýylde üstün barlan bu gaýa başça «Aýers Rok» hem dijítýär. 346 metr beýliklilikti bu depänî tutjan meydany 3,33 inedördül kilometr bolup, giřili 9,4 kilometre ýetýär. Bu depa başça monolit gaýa hem dijítýär.

Uluruda ýaşşýan gaýamy taýpalaryň biri bolan aborigen halky üçin mukaddes ýerleriniň biri hasaplanýan bu depede däp-dessurlar, millidabaralar geçirilýär. 1994-nji ýylde Uluru – Kata-Týuta milli seýilgähi YUNESKO-nuň Büttindünňä medeni mirasynyň sanawyna girizildi. Olga dagy ýa-da Olgas dijüüp atlanturyljan Uluru gaýasy milli seýilgähi 25 kilometr günbatarynda ýerleşjär. Iň gaýamy ýerleriniň – ýadygärlilikleriň biri hasaplanýan Uluru depesiň emele gelşi baranda dörlüce pikirler bar. Käbir adamlar bu depänî hyjaly gûýçler bilen baglanışdırýan bolsalar, köpler bu gaýanyň tebigi ýagdaýda emele gelendigine ynançalar. Bilermenter Uluru gaýasynda 4 million tonna çäge we mineral daşlaryň bardygyny çaklaǵarlar. Aborigen däp-dessurlaryna görär, bu depa diňe erkek adamlaryň çykmagyna rupsat berilýär.

Emma 1964-nji ýyldan 2019-nji ýyllar aralygunda Uluru gaýasyna jahankesdeleriň uly toplumy, zenanlar hem çykdyrlar. Uluru depesine çymak 2019-nji ýyldan başlap bütünlük çäklendirilirdi.

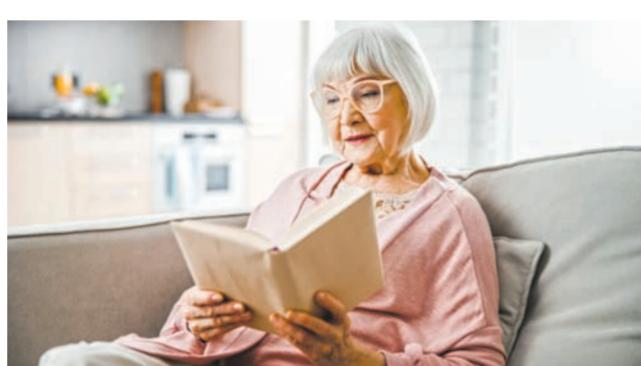
Çöldäki ýaly aşa ýssy howasy bolan bu ýere her ýyl müñerlerce syýahatçy barýar. Awstraliýanyň iň uly gaýasy bolan Uluru depesine awtoulagly baryp bolýar. Syýahatçylar açuk meydanda çadır dikip, gaýanyň ýüt-gäp durjan täsin görnüşini ýakynadan synlaǵarlar. Uluru gaýasy Gün şöhlesiň düşüşine baglylykda iden, güñortan, öýlän we agşamara sary, gyzgyl, gülgün, mämişi we naryn reňklerde şöle saçgar. Bilermenter munuň sebäbin gaýanyň düzümündäki köp sanlı minerallar bilen baglanışdırýarlar. Gaýany ýakynidan synlamak üçin Awstraliya gitmegiň iň amatly wagty maý we sentýjar aýlary hasaplanýar. Bu ýerde syýahatçylar üçin Gün ýaşşyp barýarka düýeli we welosipedli gezelenceler guralýar.

Uluru gaýasynyň töwereginde süxdemdirijileriň 21 görnüşi ýasaǵar. Bu ýerde gyzyl kenguru bilen bir hatarda, ýurttyj guşlara, ýylanlanň uly görnüşlerine, alakkara, çöl maýmynuna, hažzygyň dörlü görnüşlerine, ýabany pişik, tilki ýaly ýurttyjyları duş gelmek bolýar. Ösümlik dünýäsi babada bu ýerde 34 görnüşli özboluşly ösümlikler hasaba alyndy. Olardan mulga aqajyny, gyzrysý aqataçryň seýrek duş gelýän görnüşlerini, gülerler we tikenli haşat otlary myşal getirmek bolar.

Uly ýaşda okamak beýnini işjeňleşdirýär

Yaşy ulaldygycä atlary ýatda saklamak, sözleri ýerbe-ýer aýtma, ünsüni jemlekme ýaly gaýdaǵalar bilen ýygy-ýygydan ýürbe-ýüz bolunýar. Bilermenter uly ýaşlı adamlarda şu ýagdaşlaryň öňünü almak üçin okamak endigini ýola goýmalydgyny mastahat berýärler. Okamak ýatkeşlik, maglumat toplum üçin peýdaly bolup, garan çagyň huşsuzlygyň öňünü almaga ýardam edýär. Okamak adamýy aň-düşüňjesini, duýgularnyň ösdürmek bilen bir hatarda ýatlamalar döretmäge we taze pikirleri paýlaşmaǵa mümkىńliklilik berýär. Bilermenter 65 ýaşdan uly adam-larda okamagyň peýdasy barada şegeľ belleğärler:

Aň-düşüňjänin peselmeginiň öňünü alýar. Geçirilen barlaglarda 65 ýaşdan uly adamlaryň 10-20 göteriminiň aň-düşüňjänin peselmeginiň öňünü almaga ýardam edýär.

Bu hepdäniň dowamında toplanan dartyglyň ýagdaúlar dan dynmaga ýardam edýär.

Baglanışsyz ýödürüjär. Baragliara görä, 65 ýaşdan uly adamlaryň köpüsü özlerini «ýalňyz» duýýarlar. Okamak sozial baglanışsyzligi gütçelendirip, özara gatnaşyklary ösdürjär.

Kadalı uky. Uly ýaşlı adamlarda duş gelýän ukusulyk, uky bozulmalaryň ýaly úagdaşlary kitap okamak arkaly dolandyryp bolýar. Yatmadzan öň birki sahaya bolsa hem kitap okamak kadalı uklamaga ýardam edýär.

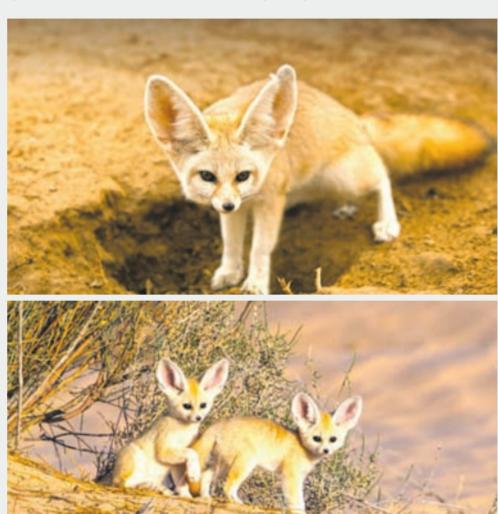
Sağdyn pikirleri ösdürjär. Okamak duýgularly dolandyrmaga we akył-paýhas taýdan sagdyn pikirtenmäge uly täsir edýär. Okamak eserdäki gährymlarla duşugy taýdan baha bermäge, olaryň keşbiňi akył-paýhas taýdan kesgitemäge mümkىńliklilik berýär. Kitap okalandala ähli wakalar we gährymlarň özüni alyp barşy doň gözegçilikde ünsü saklanýar. Netijede, eserdäki wakalar hakynda pikirlenmek we netije çykarmak duýgularly ösdürip, beýnini işjeňleşdirýär.

CAGALAR

Kömelegiň dünýäde 14 müň görnüşi bolup, 2 müňden gowragy iýmäge ýaramly hasaplanýar.

Tilkinin iň kiçi görnüşi

Ertekelider rowaýatlarda mekir jandar hökmünde suratlandyrlyjan tilkilerin dünýäde 27 töweregï görnüşi bar. Çöl-beýewlanlardan başlap, sähralyklarda we tropik kağılarda duş gelýän bu jandarlar 30 santimetر uzynlykdaky posunlyň guýrugu bilen tanalýar. Seýrek ýagdaýda duş gelýän täsin tilkilerin biri hem fenek tilkisi. «Sahara tilkisi» hem dijülyän bu ýurttyj jandar Demirgazyk Afrikada, Sahara çölünde we Saudi Arabystanyň çağında duş gelýär. Gurak we ýssy howada ýasaǵan bu tilkileriň göwresiniň uzynlygy 35-40 santimetre, agramy 1,5 kilograma yetýär. Görnüşi ýaly, bu tilki örön kiçi bolup, 14 ýyla čenli ýüşaǵar. Fenek tilkisiňi 15 santimetř cemesi ululykdaky pakaryp duran guylag bolup, ösen eşiş ukybyna eýedir. Sahara tilkisiňi penjesiniň aşagydaky tüý örtügi jokrama ýyssyda çägäniň üstünde arkaýyn ýoremegine mümkىńliklilik berýär. Şeýle hem kiçijik süxdemdirijileriň agymtyl-sargyl tüý örtügi Günsöhlesinden goranmaga ýardam edýär.

bir hatarda, çägede gezip ýören gemrijilerderi çekirtgeleri kowalap tutýarlar.

2015-nji ýylde fenek tilkisi Tebigaty we tebigi baýlyklary goramak boýunça halkara bitleşigi (IUCN) tarapyndan ýütip gitmek howpu abanýan jandarlarýň hataryna girizdi. Ylmý ady «Vulpes zerda» bolan fenek tilkisi Marokkoda, Alžirde, Tuniside we Müstürde kanuny esasda goralýar. Fenek tilkisi Alzirinň milli jandary hasaplanýar. Yurduň milli futbol topary «Les Fennecs»-iň ady hem bu jandar bilen baglanışyklydyr.

Köpürjik nädip emele gelýär?

Uj tegelek çöpjagazy şampunly (istenlik ýuwujy seriside) suwa batyryp üfläni-mizde howada birańcę köpürjik emele gelýär. Yaz paslynyň gelmegi bileyň iň köp oýnalğan bu güýmenje gyzykly oýunlaryň biderid. Eýsem, köpürjik nädip emele gelýärkä?

Üns beren bolsaňran, kran ýapalandan soňra akman galan iň soňki damja ñaşa şampunly suwa halkaly çöpjagazy batyryp üfläni-mizde döreyän şarjagazlar togalak şekilli bolýarlar. Tebigatdaňka beýlekli hadysalar ýaly, muny hem fizikanýy kanunlary bilen düşündirimek mümkündür. Köpürjik ýerüsti dartyş güjü, himiňa, ýagtlyk we geometrija ýaly ýlym dünýejelerini öwenmäge mümkىńliklilik berýär. Hünärmenler köpürjikleriň we howada emele gelýän şarjagazlarýň sekiliňiň dartygyny sebäpli togalak bolýandygyny dünşürdýärler. Ujy halkaly çöpjagazy şampunly suwa batyryp çykarylandan soňra, onuň halkasynyň içinde töwerek görnüşli ýukajık gatlak emele gelýär. Bu gatlak üftläniňizde, üstki dartyglyk sebäpli togalak bolýandygyny dünşürdýärler. Ujy halkaly çöpjagazy şampunly suwa batyryp çykarylandan soňra, onuň halkasynyň içinde töwerek görnüşli ýukajık gatlak emele gelýär. Bu gatlak üftläniňizde, üstki dartyglyk sebäpli togalak bolýandygyny dünşürdýärler.

tegelek şekile öwrülýär. Emele gelen ýeňil şarjagaz howada eýlak-beýlak uçançyndan soňra bir zada degenide ýa-da öz-özünden ýarylýar. Bu şarjagazýň içinde basyşy howa bolýar. Şarjagazýň daşky gatlagy näçe berk bolsa, ol şonça-da kiçi bolýar.

Suw damjalarý şara meñzeliň. Bir şara suw guyludygycä, çiçip ulatalý. Ol ýarlyǵança giňemeliň dowam etdirýär. Damja hem belli bir ululuga ýetenden soňra ýarylýap, aşak gaçýar. Suw damjalarýny daşynda şar ýok hem bolsa, bize görürmeňin torba bar. Muňa üst dartyglyk dijülyär. Suwuň damjasynyň içindäki molekulalar biri-biriň güýc bilen çekýärler. Emma suwuň yüzündäki molekulalar howa molekulalaryna çekmeýär. Diňe suwuň içinde dartyş bolýar. Bu bolsa, suw damjasynyň töwereginde bir gatlak bar ýaly täsir emele getirýär. Şol sebäpli damjalarý belli bir aýryluga ýetýänçä sallanýur durýar. Diňe suwdan däл, beýlekli suwuňlarylda hem şegeľ hadysa bolup geçýär. Üstki dartyglyk sebäpli togalak bolýandygyna we agramyna görä dürlü-dürlü bolýar.

«Aýagy bar, dyzy ýok, kirpiği bar, gözi ýok»

Ýaz paslynda duş gelinýän täsin hadysalaryň biri hem ýerden güberlip çykýan kömeleklерdir. Kömelek irki döwürlerden bari adamlaryň ünsüni özüne çekýär. Kömelek nädip gögerýär, kömelegi iýmeli miýa-ňiň dálmi diýen soragalı uzak ýyllaryň dowamında adamlary pikirlendiripdir.

- Kömelegiň dünýäde 14 müň görnüşi bolup, 2 müňden gowragy iýmäge ýaramly hasaplanýar.

- Yerden gopherip çykýandygyna garamazdan, kömelek ösümlik hasaplamaýar.

- Kömelegiň ýokarky güberegine telpek, ýere girýän uzyn bölegine bolsa göbek dijülyär.

- Kömeleklere fotosintez hadysasy geçmeýär. Şol sebäpli, kiçijk saýawanýyk ak, ýagny reňksiz (pigmentsiz) görürýär.

- Kömelegiň gögermegi üçin ýagtylyk zerur däл. Telpekli iýimitin ýerden çykmagy üçin garaňkylyk, çyglylyk we biraz gyzgylyk gerek.

- Kömelek esasam hem, adam aýagy kân basadyk, ösümlik çürüntgileri köp bolan meydanda peýda bolýar.

- Kömelegiň telpejiginiň aşagydanya köpeliş sporalary bar. Bu sporalar çüyrap topraga garylyp, geljek ýyl ýaz paslynyň gelmegi bilen ýene-de täzeden gopherip.

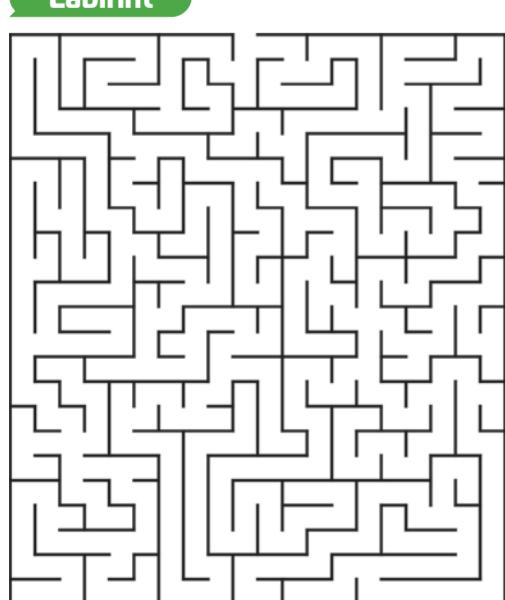
- Kömelek kosmos bekedinde synag maksady bilen ösürüp ýetişdirildi.

- Kömelegiň käbir görnüşi plastmassany darğatmaka ulanylýar.

- Yazda ýagyný köp ýagýandygы hem-de Ye-re ýily giryändigi sebäpli, bahar paslynda kömeleke köp duş gelinýär. Tomus paslynda howany guraklıgy sebäpli kömelek gögermeýär. Güyz paslynyň ýagynlyk günlerinde hem kömelek gögermeýär, emma çyglylyk pesidi sebäpli, derrew çyglylyk biler bolýar.

- Tebigatda bitýär kömelekléri arasında zäherilileri hem bar. Şol sebäpli kömelek çöplenende ýa-da iýilende seresaplı bolmagy ýatdan çykarmaýa.

Labirint

Sanlary birleşdirip, sekili reňkläň!

10 tapawudy tapyň!

Gzykly pursat

Telefony ýasssygyň aşagynda goýup ýatmak zyýanlymy?

Soňky ýllarda tehnologiya enjamalary durmusymyzyň aýrýlmaz bölegiňe övrüldi. Telefon habarlary we tazelelikler yczalamakdan başlap, ýakynlar my bilen harbargas mak sat üçin işde, dñe, dñe alysa, umuman, hemme ýerde ýanymyzda telefonyň bar. Hatda uklap ýatyrkak hem «iň ýakyn dostumyzy» ýanymyzdan goýamzok. Eýsem, telefony ýasssygyň aşagynda goýup uklamak saglyga nälli täsirini getirýär?

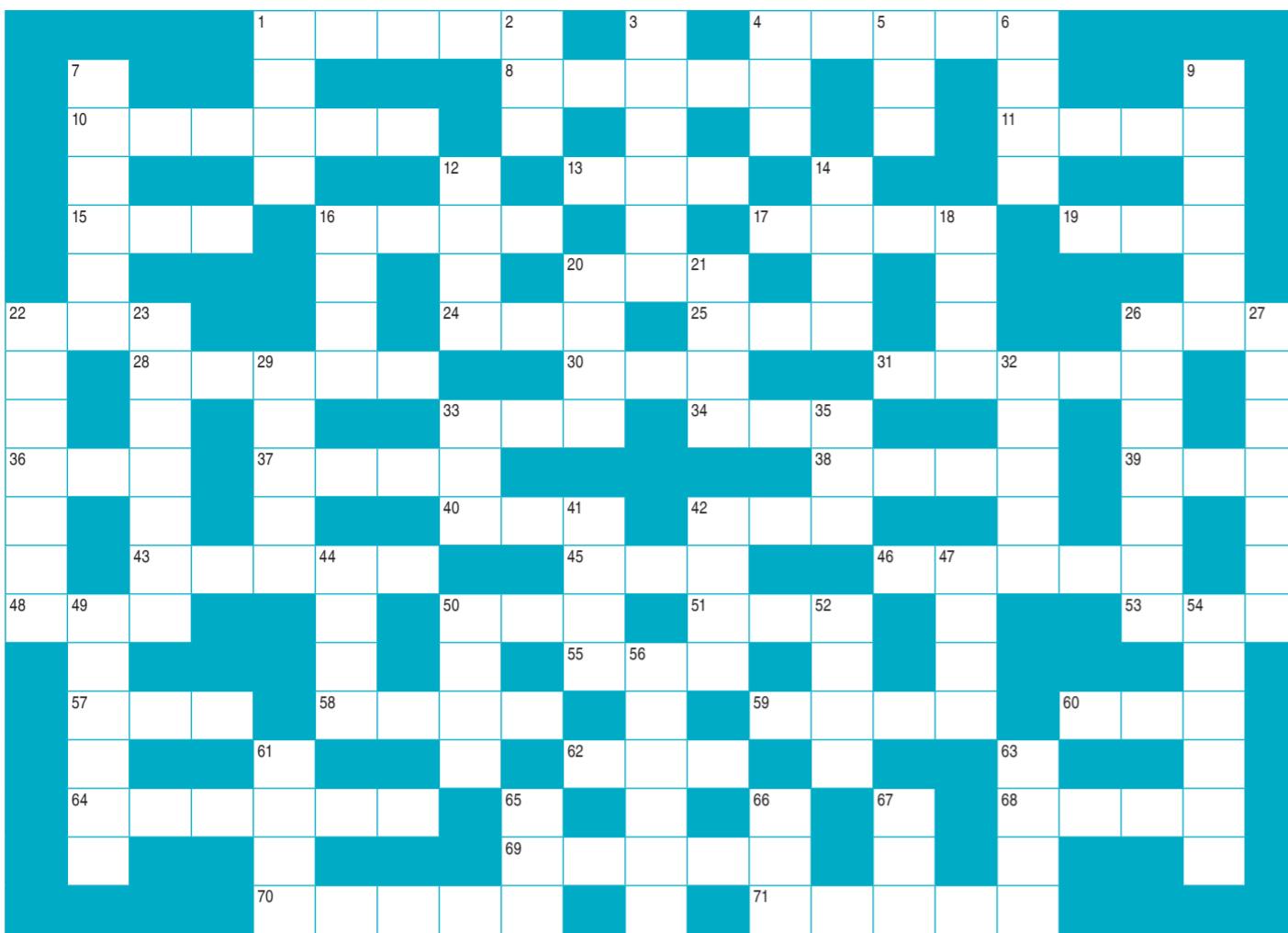

Köp adam telefony ýasssygyň aşagynda goýup ýatmagy zyýanlydygyna düşünmeýär. Telefony golaylynda ýa-da ýasssygyň aşagynda goýup ýatmak uly ýalňışlyk hasaplanýar. Giňani dowamında telefoniň ýasssygyň aşagynda galmagy ukynyň hiline ýaramaz täsir etmek bileyň hatarda, döwnük keseliňiň döremegi ýaly birnäçe töwekgelçilikler sebäpli bolup bilyär. Elektromagnit tolkunlarynyň täsiri pikir edisimizden has uludy we howplurdy.

Uzak ýllaryň dowamında geçirilen baragliarda elektron enjamalaryň çykjanıň melatoninib bölünip çykysyna täsir edyendirgi we uklamagy kynlaşdyryändigý düzce çykaryldy. Melatoninin bedenli biologik sagadygyny kynlaşdyryjan we ukynyň hiline görgezgilik edýän gormondyr. Telefoniň ekranından çykjan gök şöhle, esa-san hem, garaňkyda telefony ulanmak ukuslyk we ýadawlyk ýaly meselelerde sebäpli bolýar.

El telefonlary radio úygulugyny (RF) pes derejesini çykárýar. Bu adatça howpsuz hasaplanşa-da, uzak möhletde dowam edende döwnük keseliňiň döremek töwekgelçilikini ýókarlandyrýar. Smartfonlar diňe bir radiasiýa çykarmá, hereketler we ýyrgylar görşüň bulaşmagyna ýatdır. Telefoniň üstünde uklamak saglyga zyýanly bolmak bilen bir hatarda, bu enjamý zarząd berlende gyzmagy ýókarlandyrýar. Smartfonlar diňe bir radiasiýa çykarmá, hereketler we ýyrgylar görşüň bulaşmagyna ýatdır.

Telefoniň üstünde uklamak saglyga zyýanly bolmak bilen bir hatarda, bu enjamý zarząd berlende gyzmagy ýókarlandyrýar. Telefoniň aşa gyzmagy kate ýangın howpuny hem döredjär. Saglygumy üçin, şegele hem telefon uzak wagtlap utanmak üçin bu enjamý ýatylýan ottagan çetteleşdirmeli.

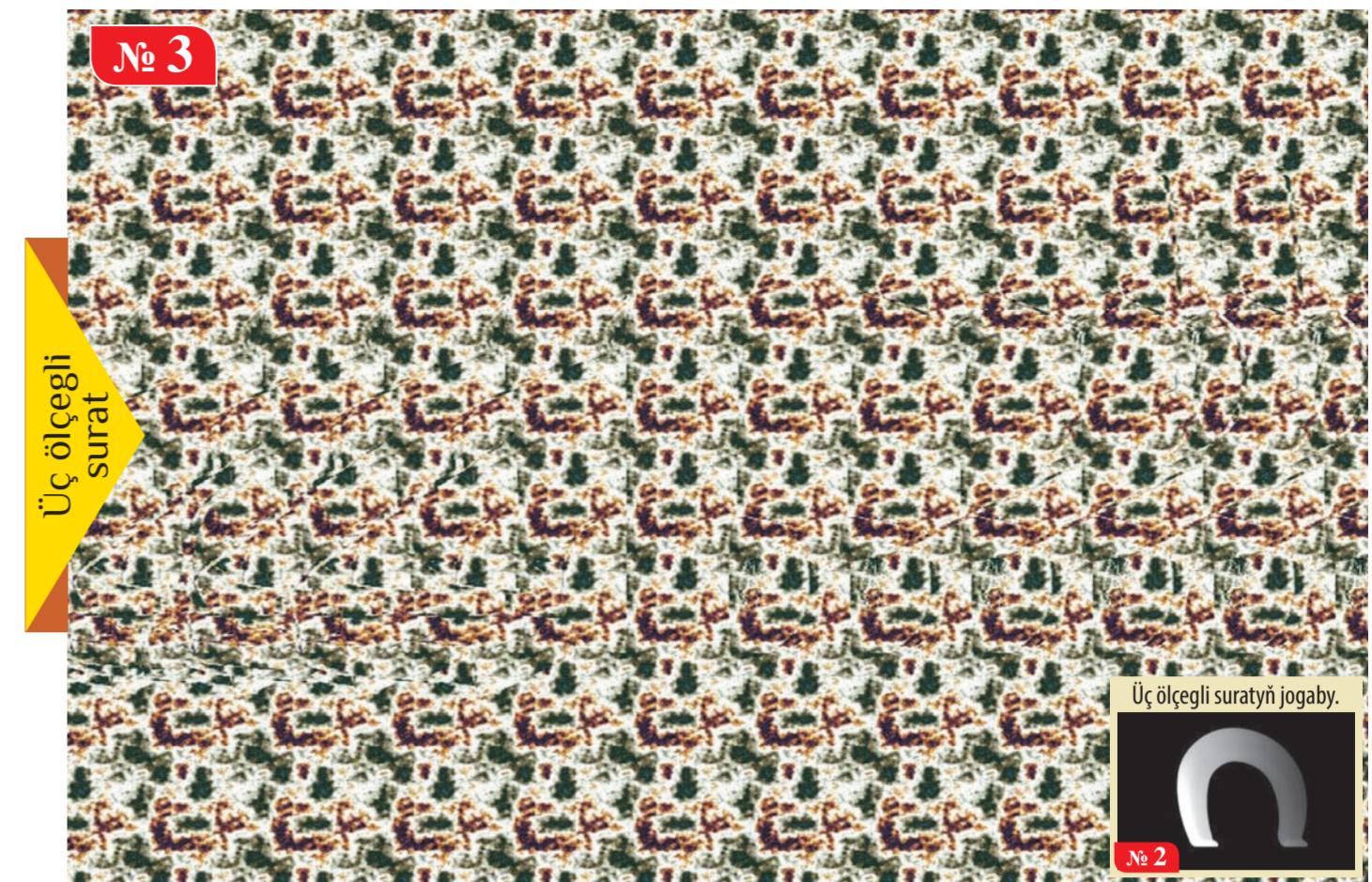
DIKLIGINE: 1. Geometrik burç. 2. Altın, tyl-la. 3. Gapan. 4. «Kırk ýyl maya gezinçäri, bütün bir ýyl ... gezgin» (Mollanepes). 5. Daşy gaty gabkyly şahalak uly agaç. 6. Aw iti. 7. Sahara çölünin ýerleşgän materigi. 9. Bakta ekin. 12. Gyz aýakgaby. 14. Goý-nuň ýüñünden edilgän dûşek. 16. Öñürti, deslapky. 18. Üç-lük, üç sany sazandanyň saz çalmagy. 20. Bölünmejän iň kicijik bölek. 21. İspaniýaný bellı futbol klubu «... Madrid». 22. Ahal welaýatında bir oba. 23. Mukaddes aý. 26. Çagalaraý belli oýny «...-günterek». 27. Bir zada bolan erk. 29. Bugul howa gatlaky. 32. Harby cin, dereje. 33. Aždarha dagynyň başsaqça atlanylryluşy. 35. Yulan (köne söz). 41. Dogru, cyn. 42. Yürek, göwün. 44. Zenan. 47. Miwe. 49. Hoja Nasreddin. 50. Reňik. 52. Çalasyň ugýan möjek. 54. Gün ýasmazynyň öñ ýanyndaky wagt. 56. Gyz ady. 61. Yangyc üçin orwadylan ojar. 63. Döwük däl, bitin. 65. Kelle, baş. 66. Geometrik şekit. 67. Uju ýiti ýasuya demir.

KESELIGINE: 1. Gymmatbaha daş. 4. Köşükli bir ýyl-lyk daneli ösümlik. 8. Guşuň heniz ýelek, per çykarmadık çagasy. 10. Çäýnek, käse ýasalýan daş. 11. Gyz ady. 13. Da-

15-nji KROSSWORD

wa, jenjel. 15. Gündogaryň alymy, filosofy we lukman... Sina. 16. Ince çal ýaprakly miweli agaç. 17. Oba. 19. Peýda. 20. «Howa» sözünüň iňlîşesi. 22. Yoldaş, dost. 24. Deňizde ýasaşan süyedemdiri. 25. Arwah, jyn. 26. Uly diş. 28. Gulyk, häsîjet. 30. Dağhançulyk bilen meşgullanýan ilattyu yer. 31. Köi sanda, köp mukdarda. 33. Bolmaly derejesinden az. 34. Arap harpy. 36. Birleşen Arap Emirlikleriniň gysgaça ýazyluşy. 37. Gejim üçin dokalan ýüň. 38. Gül ady. 39. Koreýa Respublikasynyň girdejisiň iShare indeksi boýunça deňşiridirän fond. 40. Ýelek. 42. İş, hünär. 43. Igdäniň bir görnüşi. 45. Eliň iç üzü. 46. Heniz bismedik. 48. Adamyň endamly. 50. Yrgyl-dynyň täsiri esasynda dörejän owaz. 51. Dodak. 53. Hapa (manyadaş söz). 55. Hal, ýagdaý. 57. Kakaň ejesi. 58. Türkî-yäniň pul birlig. 59. Oba hojalyk guraly. 60. Maýda däl. 62. Palçuk. 64. Bökdeň, pâsgel. 68. «Cörek» sözünün iňlîşesi. 69. Belli bir ugurdan işleri amala aşymak üçin guralan gurama. 70. Lýmit, damak. 71. Ynjalykly, ümsüm.

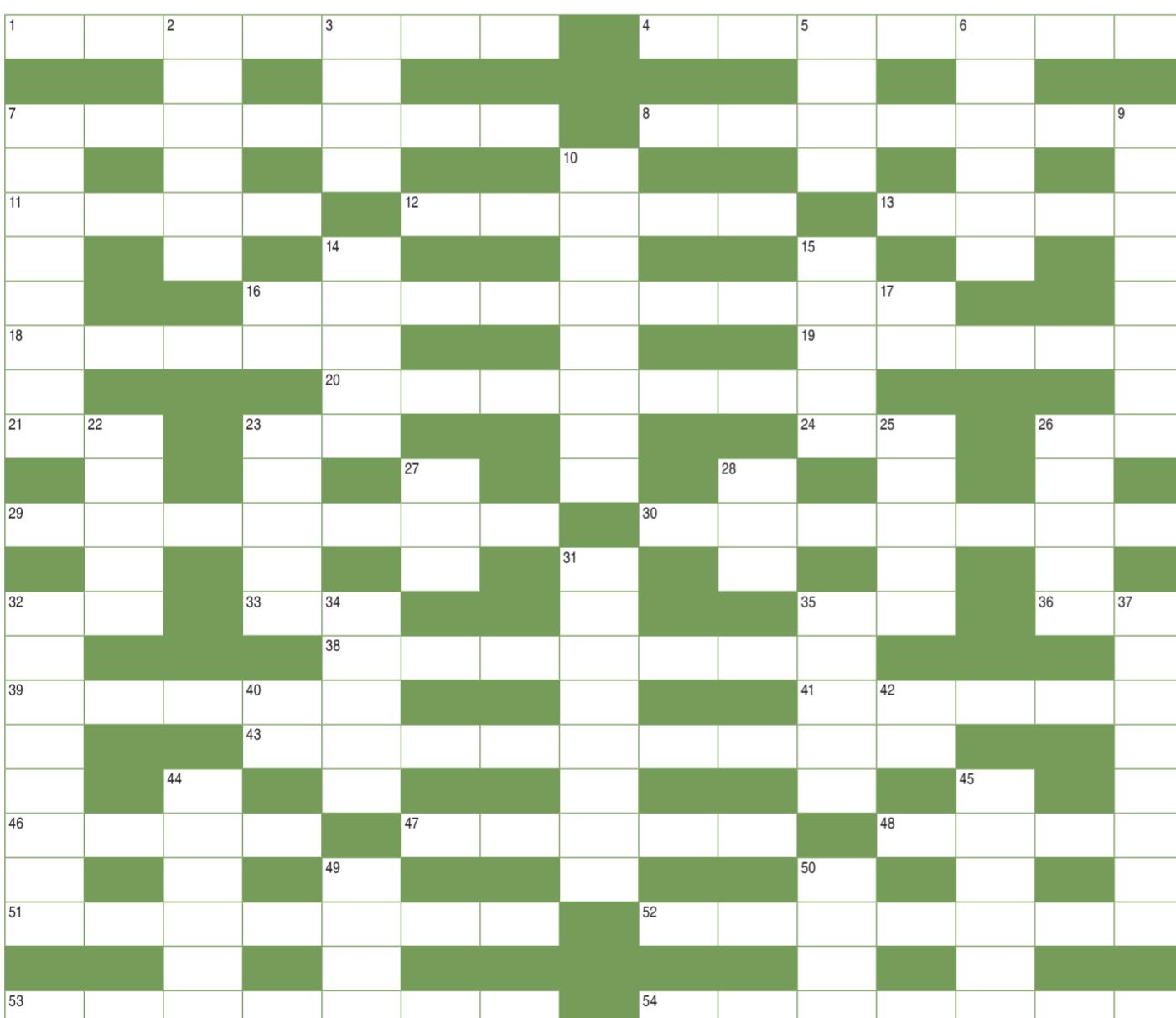
Meretgül ÖWEZOWA,
Türkmen oba hojalyk institutyň mugallamy.

Üç ölçegi surat

Nº 2

DIKLIGINE: 2. Gülgarlyk, bag-bakja. 3. Ya-poniýada bir şäher. 5. Ahy... 6. Afrikada uly çol. 7. Gürbatar Afrikada bir döwlet. 9. Söwda-satyk billel meşgullanýan adam. 10. Käbir, bîrnäçe. 14.

Daşary ýurt gyz ady. 15. Gargyndaşluk gathnasygyny aňlad-ýan söz. 16. «Michael Kors» amerikan egin-eşik brendiniň gysqa nyşanı. 17. Nota. 22. Geometrik şekil. 23. Suwluk ýerlerde bitýän, bogun-bogun uzyn baldagynyň içi garynuňka garanda ince deşikli köpülliyk ösümlik. 25. Oglan ady. 26. Yewropada din adamy. 27. Nota. 28. Klawiaturada bir dûwme. 31. Nury Halımmédowý bir sazy. 32. Burnuň aşagyndaky çukuryjk. 34. Otdan ýalpypaldap, syçrap gidjän owunjak bölejikler. 35. Hindi ýazujysy. 37. Berk, gôni čünklü guş. 40. Kesel bejerýän seride, derman. 42. ...-namys.

16-nji KROSSWORD

44. Tropik miwe. 45. Birnäçe, köp sanly. 49. Gur-luşyk enjamı. 50. Dermanlyk ösümlik.

KESELIGINE: 1. Türkmen edebiýatyňň gör-nüklü wekkilerinin biri. 4. Bırı-bırıne laýyk, deň. 7. Öwüt... 8. Gymmatbaha daş. 11. Boýagyň bir görnüşi. 12. Öňly, göw-neňja. 13. Gündogar Yewropada bir derýa. 16. Hoşsalyk sözi. 18. Ion deňzindäki ada. 19. Kelläniň yz, arka tarapy. 20. Gämiiň kompasyny we beýleki navigasiya guralaryny öz içine al-ýan gaty. 21. Suwulgana meňzeş kiçijik ala reňkli süýreniji. 23. Galılıň himiki elementiniň gysqa nyşanı. 24. Ürlük. 26. Nota. 29. Bar bolan mal-mülk, baýlyk. 30. Adaty himiki usular bilen sada böleklere bölünmejän jisim. 32. Panamanyaň domen belgisi. 33. Görkeze çalyması. 35. Tantal himiki elementiniň gysqa nyşanı. 36. Surat for-maty. 38. Penjiräniň, gapynyrň daşyndaky dörtbürç gurşawы. 39. Bir zada beriliýan hak, tölenjy put. 41. Gadymy aýakgap. 43. Aleksandr Dûymanyň bir eseri «Úc ...». 46. Irmek, ýadamak. 47. «Çagany - ýasdán, ... - başdan» (nakyl). 48. Türkmen milli nahary. 51. Amerikan repçisi ... Lamar. 52. Gadymy Rimiň tarhy ýadigärligi. 53. «Mysal üçin, mysal hökmünde» dijjen manýda utanlyjan giriş sözi. 54. Ummanlardaky äpet buz bölegi.

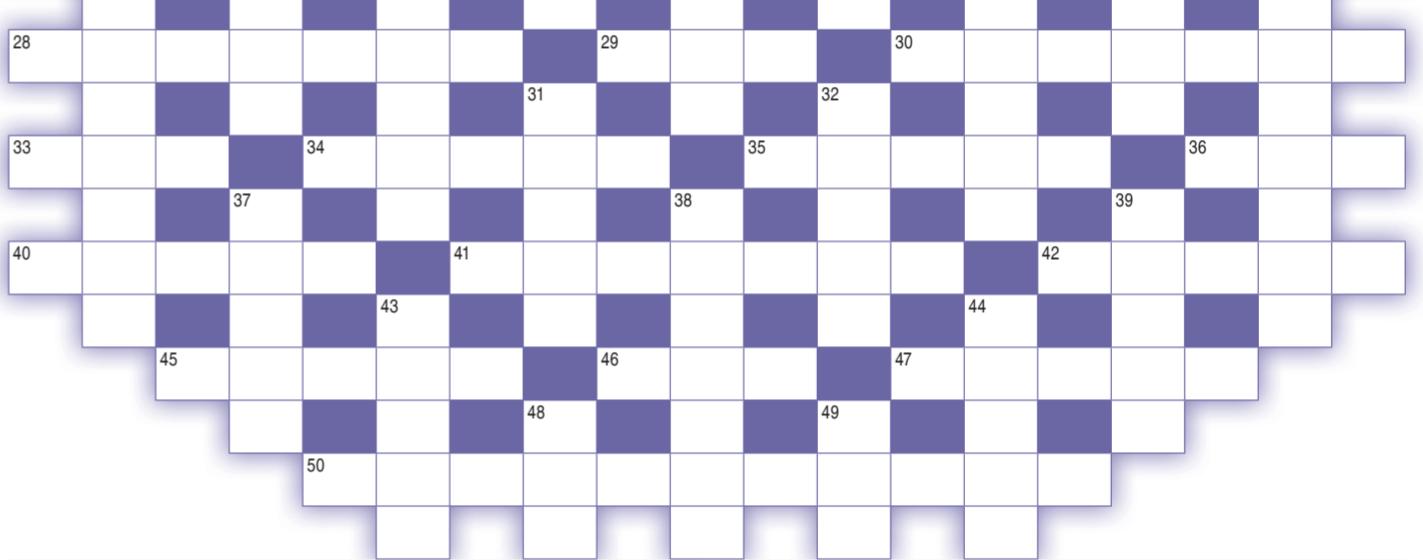
13-nji krosswordyň jogaby:

14-nji krosswordyň jogaby:

Aganur HYDYROW,
Türkmenistanyň Telekomunikasiýalar
we informatika institutyň talyby.

DIKLIGINE: 1. Keýiňiň owlagy. 2. Aşa köp.

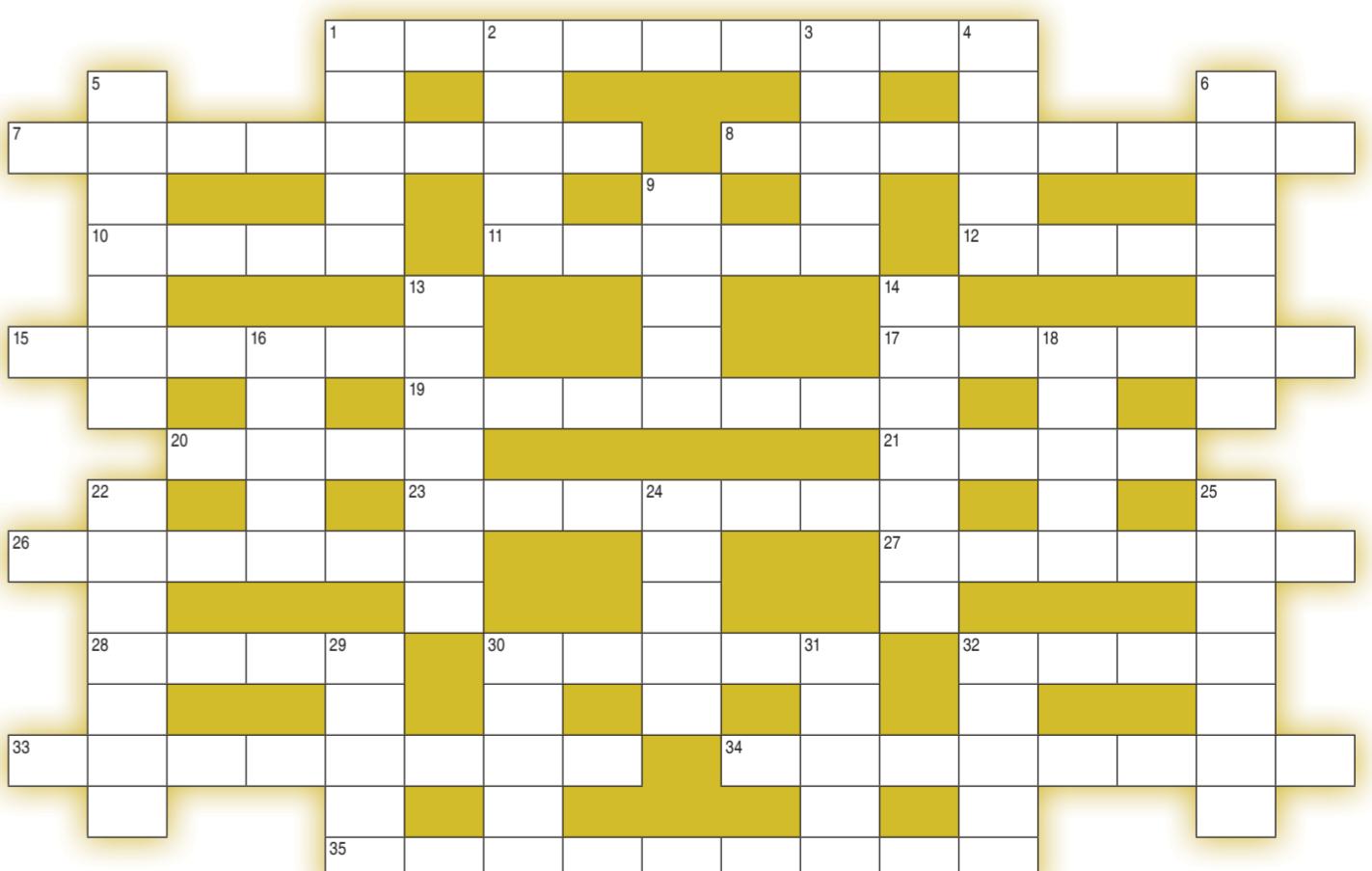
3. Gaýgysyz, ünijsız. 4. Paý, bölek. 5. «Göz üstünde göz gördüm, bilmedige yüz goydum» (matal). 7. Mô-hüm, zerur. 8. Puşman, arman. 12. Afrikada bir döwlet. 13. Sergezan. 14. Dilegci. 15. Amerikada bir döwlet. 19. Ga-rym-gatym. 20. Gyz ady. 25. Öwürneň. 26. Köşükli ekin. 27. Türkîjede bir köl. 31. Döwürleqin nesir. 32. «İki üç, iki halky, ortasında myh bar» (matal). 37. «Ýagşy söz ýagşy eder, ýa-man söz - ...» (nakyl). 38. Ownuk kebelek. 39. Yekeniň uzyn ýasy ýapragyndan örüljän dûşek. 43. Deriden edilen gap. 44. Börük. 48. Gurşuna meňzeş demir. 49. Agury, ynyj.

17-nji

KROSSWORD

16. Şaýat (köne söz). 17. Öz-özüni taryp etmek, magtanmak. 18. Utanjaň. 21. Jykyryň sütüni. 22. Demirgazyk tarapa ugur. 23. «... öňden ýórär, aýkl - ýzdan» (nakyl). 24. Özünden kiçi dogan. 28. Garbaganyň çagasy. 29. Jübüt däl. 30. Gawunyň bir gör-nüşi. 33. Bir zada gondańdırıl dykgat. 34. Saz guraly. 35. Yat, bigâne. 36. Waspnama. 40. Mekir, hilegär (köne söz). 41. Aýal doganý gyzy. 42. Türkîjede bir şäher. 45. Maza. 46. Zäher. 47. Dünýäde resmi taýdan paýtagly bolmadık ýuke-täk yurt. 50. Okeaniýanyň bir bölegi.

Döwlet BAÝRAMGELDİÝEW,
S.A.Nyýazov adyndaky Türkmen oba hojalyk uniwersitetiniň talyby.

DIKLIGINE: 1. Gyz ady. 2. Çomuýy guran baldagly. 3. ...-ownukly. 4. Ummanýy, deňziň, kö-lüň gury ýere süsňap gırjyán örwrümi. 5. Oba hojalyk hünärmeni. 6. Süjt önmü. 9. Gawan çigidiniň daşyndaky lötü. 13. Sygur çopany. 14. At esbaby. 16. Guúru-gy ak, çypar reňkli at. 18. Yurdumyza gaz kâni. 22. Sirk gimnastikasy. 24. Per, ýelek çukarmadık guş çagasy. 25. Yurdumyzaň futbol topary. 29. Koşek ýüñünden dokalýan mata. 30. Saha oýunlary görkeziljän ýer. 31. Aýyynyň bir görnüşi. 32. Dâneli ekin. 33. Guş. 34. Matematik dûşenjeleriň biri. 35. Ýugnaklarda kabul edilen karar.

18-nji

KROSSWORD

goýuljan dungsy belgi. 11. Tikenli jandar. 12. Gur-şundan guýulan kenek. 15. Bir ýere ugramak. 17. Mör-möjek. 19. Özbegistanyň paýtagly. 20. Iki örküçli dûye. 21. Norvegiýanyň paýtagly. 23. Öwlüjä gózegçilik edjän adam. 26. Kitaplarдыň gazet-zurnallary okamak üçin ýöritleşdirilen jaý. 27. Bakja ekinleriniň pazly. 28. Düşmandan üstün çykylanda alynyan zatlar. 30. Gektaryň bâşden bir bölegine barabar bolan ýer ölçegi (köne söz). 32. Dâneli ekin. 33. Guş. 34. Matematik dûşenjeleriň biri. 35. Ýugnaklarda kabul edilen karar.

Akmurat REJEPGULYÝEW,
Yolten etrabýundaky 44-nji orta mektebiň mugallamy, ylym-bilim işgärleriň Kärdeşler arkalaşyglynyň işjeň agzasy.

«Arkadag» topary ýarym finala çykdy

Başlangıç 1-nji sahapa.

Duşşusygyň 89-njy minutunda Şanazar Tirkishevý garşysyna jerime meýdançasynyň içinde

gödeklige ýol berildi we oňuň liwanlı emini Şejy Ahmed Alæeddin İkriýñlenmezeñden 11 metrlik jerime urgasyny belledi. Ony-da 2-nji ýarymyň başynda oýna giren Altymyrat Annadurdyjew durs urup, hasaby deñledi. Bu hasap «Arkadag» toparynyň

ýaryşy dowam etdirmegi üçin ýeterlikdi. Yöne 90+8-nji minutdagarsylyklayın hüjümde ildeslerimiz ýene bir gol, has takkygы, bu stadiondakı

ilkinji halkara duşusyguý ýeňis golunu geçirdi. Bu goly-da Yhlas Saparmämmetowý aşajyyp pasyndan soň, Altymyrat Annadurdyjew öz adyna ýazdyrdy. Şunlukda, «Arkadag» topary bu duşusyklar 2-1, iki oňuň netijesi bojuňça-da 3-1 hasabynda

ýeňis gazanyp, adny ýarym finala ýazdyrdy.

ÝARYM FINAL DUŞUŞYKLARY APREL AÝÝNDA GEÇİRİLER

● Ýarym finalda «Arkadag» topary BAE-niň «Al-Arabî» topary bilen duşuşar. 1-nji duşusyklar 1-0 hasabynda ýeňis gazanın «Al-Arabî» topary myhmançılıkda goşmaça wagtida deňme-deň oýnap, ýarym finala çykdu. Omandaky duşusyguý esasy waqtında «Al-Siba» topary 2-1 hasabynda öne geçdi. Yone goşmaça wagtida myhmançılık hasaby deňläp (2-2; Al-Muşafiri 41, Kamara 89 — Aşkananı 23, Buşar 102), umumy netijede 3-2 öne saýlände we ýarym finala adny ýazdyrdy. «Arkadag» topary bilen «Al-Arabî» topary ozal toparcada duşusydy we çekelişlikle geçen şol oýnda arap kluby 3-2 hasabynda üstün çykypdu. Ýarym finaly 1-nji duşusyguý 9-njy aprelde BAE-de, jogap oýny 16-njy aprelde ýurdumyzda oýnalar.

2-nji tapgyryň duşusyklary geçirildi

TURKMENISTANYŇ FUTBOL FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

FEDERASYÝASY

FUTBOL

«Real Madrid» 40-njy, «Bawariýa» 35-nji gezek çärýek finala çykdy

UEFA Çempionlar Ligasynda 1/8 finalyň joga gap oýunlary oýnalyp, çärýek finalçylar belli boldy. 1/8 finalyň jogap oýunlarında 21 gol hasaba alnyndı. Çärýek finala diñe ýklymyň iň öňdebaryj 5 çempionatynyň wekkileri çylkydı. Angliviyadır Ispaniyadan hem-de Germaniyadan 2, Italıya bilenem Fransiyadan 1 klub ýaryşy dowan eder. Tapgyryr iň esasy 2 duşuşyngyda ýeňijiniň 11 metrlik jerime urgulyarı kesgitledi.

«ATLETIKONY» YENE-DE YEŃDI

● Tapgyryr iň esasy duşuşygy, Madrid derbisi he-

möwsümde 21-nji gezek çärýek finalda oýnarnaga hu-kuk gazandy. «Real Madrid» topary 70-nji möwsümü geçirilýän UEFA-nyň bu ýaryşyna 55-nji gezek gatnaşy we 40-njy sapar çärýek finala adny yazdyrdы.

HER 5 YÝLDAN 11-nji MARTDA

● Yaryşyň ligä tapgyrynda l-jı orunda tamamlan «Liverpul» üçin bäsleşik çärýek finaldan öň tamamlandı. Bu garaşyndymälik wakit bolup, 6 gün öň Parižden iň kiçi ha-saply ýeňis bilen dolanan «Liverpul» öz meýdançasında da esasy wagtda şol hasap bilen aysyn geldi. Şol ýe-täk goly 12-nji minutda Usman Dembele geçiridi. Bu

miše bolşy ýaly, ýene-de uly wakalara baý boldy. 8 gün öň «Santiago Bernabeu» stadionyndaky oýunda ýer eyeleri «Real Madrid» 2-1 hasabynda ýeňis gazanypdy. «Metropolitano» stadionyndaky jogap duşuşygy gol bili-en başlaşdı. Eýýäm 27-nji sekundta Konor Gallaher «Atletikony» öňe saýlady. Ol Çempionlar Ligasynda iňlis oyuncularınyň arasynda iň çalt gol geçiren oyuncy boldy. Şeýle-de, bu gol şu ýarysda «Realnyň» derweze-sinden geçirilen iň çalt 2-nji gol hökümünde hasaba alnyndı. Bu gol duşuşynda ýeke-täk gol boldy. Oýnuň galan mi-nutarynda därtgynylyk güýcili bolsa-da, duşuşygyň depgini pesträk ýagdaýda geçdi. Duşuşygy 70-nji mi-nutarynda Klian Mbappenň garşysyna gödeklige ýol berdi we polşaly emin Şimon Marçiniak 11 metrlik jerime urgusyń belli. Ony-da Winiusius Junior ýerine ýetirdi. Yöne onuň urgusy derwezededen sowa geçdi. Netijede, oyňuň esasy wagty 1-0 hasabynda tamamlandı. İki oy-nuň netisesi boýunça ýeňijini kesgitlemek üçin toparla-ryň haýsy hem bolsa birne ýene bir gol gerekdi. Goşma-ça wagtda-da şol goly geçiren bolmady. 11 metrlik jerime urgulyarı «Liverpul» üçin bolsa ýaryş juda iň tamamlandı.

YAMALYŇ TÄZE REKORDLARY

● Lissabondaky duşuşynda 1 oýynchı azdygyna garamazdan, Rafinýanyň gol bilen ýeňisli dolanan «Barselona» öz meýdançasında «Benfika» hötde gelmegi başyrdı. Çekeleşkeli geçen oýunda «Barselona» 3-1 hasabynda ýeňis gazanyp, ýzly-zynza 2-nji, umumilykda 21-nji gezek çärýek finalda oýnamagay hukuk gazandy. Duşuşygyň 11-nji minu-tunda Yamalý ajaýyp pasyndan soň Rafinýa hasaby açdy. Bu goldan 2 minut soňham Nikolas Otamendinň gol bilen «Benfika» hasaby deňledi. Duşuşygyň 27-nji minutynda Lamin Yamal bu gezenowdan urgı bilen topy derwe-zä giriðdi. Ol Çempionlar Ligasynda bir oýunda hem gol geçiren, hem-de asist eden şol sanda, Çempionlar Ligasynda bir möwsümde 5 asist eden iň ýas futbolçy boldy (17 ýas 241 gün). Duşuşygyň 41-nji minu-tunda bolsa Rafinýa oýundayda

Çempionlar Ligasyň nemes derbisinde «Bawariýa» çärýek finala çykmak kyn düşmedı. 6 oýundan soň «Baýerliniň» iňlikini gezel ýeňen «Bawariýa» myhmcılykda-da leverkuzenlilerden üstün çikmagy başyrdı. 1-nji oýunda jogapsyz 3 gol salan müňheniller bu gezer 2 gol geçiridi. Gollary 52-nji minutda Harri Keýn bilen onuň pasyndan soň 71-nji minutda Alfonso Dewis derwezä giriðdi. Keýniň şu möwsümdeki gollarynyň sany 10-a yetip, ol bir möwsümde muny başaran iňkinli iňlis futbolçysy hökümünde hasaba alnyndı. 2 oýnuň neti-jesi boyunça «Bawariýa» 5-0 hasabynda ýeňis gazanyp, bassyr 6-nji, umumilykda-da 23-nji gezek çärýek finala çykdy. 1992/93 möwsümünden öňki ýaryşlarda hasa-ba alanynda 35-nji gezek çärýek finalda oýnamak «Bawariýa» mundan öňden 3 gezel Çempionlar Ligasynda nemes klublary bilen duşuşypdy. 1997/98 möwsümünde çärýek finalda «Borussia Dortmund»da utulan (0-0, 1-0 g.w.) «Bawariýa» 1998/99 möwsümünde «Kaizer-lautern» ýeriþ (2-0, 4-0), ýarym finalda çykypydy. 2013-nji ýylla finalda-da «Borussia Dortmund» ýeriþdi.

2-nji golunu geçiridi. Onuň şu möwsümdeki gollaryny şany 11-e yetip, ol bu ugurda iň öndäki orunda barýar. Oýnuň 2-nji ýaryşynda hasap üýtgemedi we «Barse-lona» 2 duşuşygyň netjesi boyunça 4-1 hasabynda üstün çikyp, çärýek finala adny yazdyrdы.

Pley-off tapgyrynda «Milany» ýaryşdan çykaran «Fejenoord» topary Milan şaheriniň beýleki klubu-ny ýeňim başartmadı. Öz meýdançasında 2-0 hasa-bynda utulan «Fejenoord» myhmcılykda-da «Inter-den» asyng geldi. Yer eyeleriniň doyl artykmaçlygnda geçen oýunda «Inter» Markus Turamýň hem-de Hakan

da hem-de Yan Maatsen 57-nji minutda tapawutlanyp, birmingemilleri 42 ýyldan soň iňkinji gezek bu ýaryşda çärýek finala çykardı. Bu olaryň 1981/82 we 1982/1983 möwsümülerinden soň 3-nji çärýek finaly bolar.

Eýndhowende 7-1 hasabynda ýeňis gazanan «Arsenal» üçin Londondaky oýnuň o diyen ahyňeti ýoldy. Şonda-da duşuşyuk çekeleşkili ýagdaýda geçirip, 2-2 hasa-bynda deňime-deň tamamlandı. Oýnuň 6-nji minutunda «Arsenal» ukrainaly oýuncysy Oleksandr Zinçenkoný gol bilen öňe geçse-de, tejibeli Iwan Perisic 18-nji mi-nutda hasaby deňledi. Deklan Raýs 37-nji minutda tapa-

Yewropa Ligasynda «Roma» öz meýdançasında «Atletik Bilbaony» Anhelino (56) hem-de Şomurodowyň (90+3) gollary bilen 2-1 hasabynda geñdi. Norvegiýanyň «Bude-Glîmt» topary öz meýdançasında «Olimpiakosdan» Solański (13. öd.) hem-de Höögü (45, 55) gollary bilen 3-0 hasabynda üstün çikyp, Reýnjers myhmcılykda «Fenerbahçeyi» 3-1, «Lion» FKSB toparyny, «Aýntraht» «Aýaksy», «Lasio» bolsa «Wiktoriya Plzen» 2-1 hasaspar bilen utdu.

Konferensiya Ligasynda «Çelsi» myhmcılykda «Köpenagendi» Riis Jeýms hem-de Enzo Fernande-siň gollary bilen 2-1 hasabynda ýeňidi. «Betis» toparyna öz meýdançasında «Wiktoriya de Gimaraýş» toparyny geñmek başartmadı. Polşanyn çem-piony «Yagelloniya Belostok» topary öz meýdançasında Belgiýanyň «Serkil Brüggje» toparynyň derweze-sinden jogapsyz 3 gol geçirip, çärýek finaly 10 bosagasysyndan iňkinji ädimi atdı.

UEFA Yewropa Ligasynda 1/8 finaly 1-nji oýunlarynyň netijeleri:

Wiktoria Plzen — Lasio: 1-2, Bu-de-Glîmt — Olimpiakos: 3-0, Aýaks — Aýntraht: 1-2, AZ — Tottenham: 1-0, Roma — Atletik: 2-1, Fenerbahçe — Reýnjers: 1-3, FKSB — Lion: 1-3, Real Sosiedad — Manchester Yunaýdet: 1-1

UEFA Konferensiya Ligasynda 1/8 finaly 1-nji oýunlarynyň netijeleri:

Betis — Wiktoriya: 2-2, Yagelloniya Belostok — Serkil Brüggje: 3-0, Selje — Lugano: 1-0, Panatinaikos — Fiorenti-na: 2-1, Köpenagend — Çelsi: 1-2, Molde — Legiýa: 3-2, Pafos — Yúrgordon: 1-0, Boras Banýa Luka — Rapid Wena: 1-1

onuň 2025-nji ýyla geçirip 21-nji, möwsümdeki 29-nji goly boldy. Duşuşygyň esasy wagtynyň galan mi-nutarynda, şol sana goşmaça wagtda hasap üýtgemedi. Esasanam, yer eyeleri bimäce amatty pulsatary dörölserler, olara hasaby deňlemek başartmadı. Oýundan soňki 11 metrlik jerime urgularında da PSZ 4-1 hasabynda üstün çikmagy başyrdı we bassyr 2-nji, umumilykda-da 9-nji gezek çärýek finalçy boldy. PSZ-niň derweze-cisi Donarumma «Liverpul» Darwın Nunyes hem-de Jon Kurtisif urgularyny saklamagyň hötdesinden geldi.

PSZ topary 3-nji gezek her 5 ýyldan 11-nji marta da ýeňis gazanyp, çärýek finala çykdy. PSZ topary mundan öň 2015-nji ýylla «Çelsin» goşmaça wagtda, 2020-nji ýylla-da «Borussiya Dortmund» 1-0 utulan oýunyny jogap duşuşygynda 2-0 ýerip, çärýek finala adny yazdyrypdy. Çempionlygyň esasy 2-3 dalşaqanıň biri hökmünde görülüp «Liverpul» üçin bolsa ýaryş juda iň tamamlandı.

YAMALYŇ TÄZE REKORDLARY

● Lissabondaky duşuşylda 1 oýynchı azdygyna garamazdan, Rafinýanyň gol bilen ýeňisli dolanan «Barselona» öz meýdançasında «Benfika» hötde gelmegi başyrdı. Çekeleşkeli geçen oýunda «Barselona» 3-1 hasabynda ýeňis gazanyp, ýzly-zynza 2-nji, umumilykda 21-nji gezek çärýek finalda oýnamagay hukuk gazandy. Duşuşygyň 11-nji minu-tunda Yamalý ajaýyp pasyndan soň Rafinýa hasaby açdy. Bu goldan 2 minut soňham Nikolas Otamendinň gol bilen «Benfika» hasaby deňledi. Duşuşygyň 27-nji minutynda Lamin Yamal bu gezenowdan urgı bilen topy derwe-zä giriðdi. Ol Çempionlar Ligasynda bir oýunda hem gol geçiren, hem-de asist eden şol sanda, Çempionlar Ligasynda bir möwsümde 5 asist eden iň ýas futbolçy boldy (17 ýas 241 gün). Duşuşygyň 41-nji minu-tunda bolsa Rafinýa oýundayda

Çalhanoglunyň gollary bilen 2-1 hasabynda ýeňis ga-zandy. «Fejenoord» ýeke-täk golunu bolsa Moder (42 p) geçiridi. Sunulukda, «Inter» 1 ýyllük arakesmeden soň 8-nji gezek çärýek finalda oýnar. «Inter» çärýek finala-ba «Bawariýa» bilen duşuşur.

Çempionlar Ligasynda nemes derbisinde «Bawariýa» çärýek finala çykmak kyn düşmedı. 6 oýundan soň «Baýerliniň» iňlikini gezel ýeňen «Bawariýa» myhmcılykda-da leverkuzenlilerden üstün çikmagy başyrdı. 1-nji oýunda jogapsyz 3 gol salan müňheniller bu gezer 2 gol geçiridi. Gollary 52-nji minutda Harri Keýn bilen onuň pasyndan soň 71-nji minutda Alfonso Dewis derwezä giriðdi. Keýniň şu möwsümdeki gollaryny şany 10-a yetip, ol bir möwsümde muny başaran iňkinli iňlis futbolçysy hökümünde hasaba alnyndı. 2 oýnuň neti-jesi boyunça «Bawariýa» 5-0 hasabynda ýeňis gazanyp, bassyr 6-nji, umumilykda-da 23-nji gezek çärýek finala çykdy. 1992/93 möwsümünden öňki ýaryşlarda hasa-ba alanynda 35-nji gezek çärýek finalda oýnamak «Bawariýa» mundan öňden 3 gezel Çempionlar Ligasynda nemes klublary bilen duşuşypdy. 1997/98 möwsümünde çärýek finalda «Borussia Dortmund»da utulan (0-0, 1-0 g.w.) «Bawariýa» 1998/99 möwsümünde «Kaizer-lautern» ýeriþ (2-0, 4-0), ýarym finalda çykypydy. 2013-nji ýylla finalda-da «Borussia Dortmund» ýeriþdi.

Myhmcılykda «Klub Brýuggeni» 3-1 hasabynda ýeňen «Aston Willa» öz meýdançasında jogapsyz 3 gol geçiridi. Oýnuň 16-nji minutunda brýugge-lilerden Kiriani Sabbenbiň gyzyl kart almagyň iňlis toparyny işini ha-sam yehilesdirse-de, olar gollaryny üçüsini hem 2-nji ýarymda geçirdi. 2-nji ýarymyň başında meýdança giren Marko Asensio 50-nji we 61-nji minutlar-

wutlanyl, 1-nji ýarymyň netjesini kesgitledi we londonlylar arakesmä önde çykdylar. Duşuşygyň 70-nji minutunda Driueçiň gol bilen PSW hasaby deňledi we duşuşyuk 2-2 hasabynda deňilekde tamamlandı. 2 oýnuň netjesi boýunça 9-3 hasabynda öňe saýlanan «Arsenal» bassyr 2-nji, umumilykda-da 8-nji gezek çärýek finala çykdy.

Fransiyanyň «Lill» topary jogap duşuşygynda Dortmundyň «Borussiaşyn» kabul etdi. Eýýäm 5-nji minutda Jonatan Dewid hasaby açyp, fransız klubuny öňe çykardı. Yöne 2-nji ýarymda hasabça şaşa-ga oýun görkezen nemes topary ilki Emre Janyň (54 p) gol bilen hasaby deňledi. Sofira Maksimilian Bayeriň 65-nji minutday gol bilenem öňe geçdi. Duşuşygyň galan minutarynda yer eyelerine hasaby deňlemek başartmadı. Mährin bolşy ýaly, 1-nji duşuşyuk 1-1 hasabynda deňilekde tamamlandı. Netijede, 3-2 hasabynda üstün çikan gezen möwsümüň finalçysy «Borussia Dortmund» 9-nji gezek çärýek finala oýnamaga hukuk gazandy.

ÇÄRÝEK FINALYŇ ÖÝUNLARY

● Çärýek finalda «Arsenal» bilen «Real Madrid», «Bawariýa» bilen «Inter», PSZ bilen «Aston Willa» hem-de «Barselona» bilen «Borussia Dortmund» toparyny duşuşyalar. Çärýek finalyň öýunlary 8-9-nji hem-de 15-16-nji aprelde oýnalar. Duşuşyklaryň ählisi-de Aşga-bat wagty bilen 00:00-da başlanar.

Çärýek finaly 1-nji duşuşyklary:

8-nji aprel: Arsenal — Real Madrid (00:00); Bawariýa — Inter — (00:00); 9-nji aprel: PSZ — Aston Willa (00:00); Barselona — Borussia Dortmund (00:00)

Çärýek finaly 2-nji duşuşyklary:

15-nji aprel: Aston Willa — PSZ (00:00); Borussia Dortmund — Barselona (00:00); 16-nji aprel: Real Madrid — Arse-nal (00:00); Inter — Bawariýa (00:00)

Galan duşuşyklar Jiddada geçiriler

AKF Çempionlar Ligasy Elite ýaryşynda çärýek finalçylar belli bolup, Günbatar sebitinde Saudi Arabystanyň 3 kluby ýaryşy dowan eder. Myhmcılykda iň kiçi hasap bilen ýeňen «Yolohama F. Marinos» topary öz meýdançasında «Şanhaý Port» toparyny Tononyň (2), Anderson Lopesiň (29, 56) hem-de Yanyň (44) gollary esasynda 4-1 hasabynda utdy. Şanhaý şaheriniň beýleki topary «Şanhaý Şenhuany» bilen başga bir ýapon kluby «Kawasaki Frontal» toparynlaryň arasyndaky oýunda da has gür-dogarları 4 gol esasynda ýeňis gazandy. Yagny «Kawasaki Frontal» topary «Şanhaý Şenhuany» bilen başga bir ýapon kluby «Al Hilal» toparyny ýaryşdan çykardı. Myhmcılykda 1-1 oýanın klub-laryň Al Raýyan şaherindäki jogap duşuşygynda yer eyeleri katarlyar garyşdaşyňň öňe geçendigine garşamazdan, 3-1 hasabynda yеñi-sini bayram etdi (Meshaal 26, Atal 30, Afif 37 — Lima 10).

Gündogar sebitinde bolsa ýapon-lary 2, Tailandyň hem-de Koreya

10-2 hasabynda utupdy. Golsuz tamamlanan 1-jı duşuşygyň jogap oýunda Tailandyň «Buriram Yunayted» topary myhmcılykda Malaziyanyň «Johor Darul Ta'zim» topary Suphanatyiň 58-nji minutday yeke-täk gol bilen yеñi, if gowy 8 toparyň hataryna gosuldı. Bir hepe-đe öň Vaponiyaný Wissel Kobe topary öz meýdançasında Koreya Respublikasynyň «Gwanju» topary 2-0 hasabynda yеñipdi. Jogap oýunda koreyler esasy wagtda Pak Zeon

gol bilenemek başartmadı.

Çarbırda 17-nji marta çekiler

● Çärýek finaly 17-nji marta çekileri duşuşyklaryndan 17-nji marta çekiler. Yaryşyň mundan soňyň galan duşuşyklary, ýagın finala barýan yoluň duşuşyklary merkezlesdirilen görnüşde Saudi Arabystanyň Jidda şaherindäki «King Abdulla Sports City» hem-de «Prince Abdullah Al-Faisali» stadiolarynda oýnalar. Çärýek finaly duşuşyklary 25-26-njy aprelde, ýarym final